Socialt –

Dansk design er socialt.
Det er indlejret i en demokratisk samfundsforståelse, der er betinget af, at det danske samfund på trods af skiftende regeringer er domineret af en socialdemokratisk og socialliberalistisk tankegang.

Designteoretikeren Hans Carl Finsen anvender begrebet 'socialæstetisk' til at beskrive den nationale, danske smag, der ifølge Finsen er forankret i 1930ernes danske kulturradikalisme, og som i et videre perspektiv kan knyttes til den demokratiske velfærdsstat.
Siden velfærdsudviklingen fra 1960erne og frem har Danmarks byer og samfundsindretning bygget på en unik sammentænkning af socialt engagement og kvalitetsbevidst arkitektur og design; smukke byanlæg, velindrettede børnehaver, kommunale legearealer og veldesignede hospitalsstuer.

En udvikling, der har skabt forbindelse mellem de store sociale bevægelser som andelsbevægelsen, arbejderbevægelsen og avanceret design i de sidste hundrede år, med det resultat at nutidens danskere lever i et kreativt intenst og kunstnerisk avanceret samfund, som alle har glæde af.

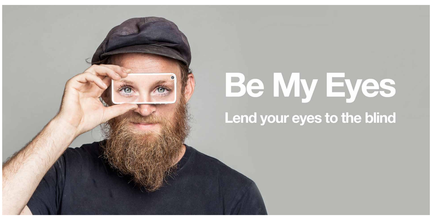

<
Be My Eyes

Børge Mogensen:
J39 Folkestolen

2plus1:
Venligbolig

<
LittleSun

BIG/JDS :
Havnebadet, Islands Brygge

Holistisk –

Dansk designhistorie er vævet tæt sammen med arkitekturhistorien, og mange danske arkitekter arbejder også som designere.

Det giver en helhedstilgang til design, der historisk kan ses afspejlet i for eksempel Arne Jacobsens berømte SAS-hotel, hvor alt fra bygningen over møblementet, herunder de ikoniske Ægget og Svanen, til spisebestik og dørhåndtag blev designet efter samme formgivningsideal, eller i offentlige institutioner som for eksempel DSB, hvor arkitekten Jens Nielsen i 1980erne udviklede et komplet designprogram, der gav en fælles identitet mellem de dansk producerede IC3-tog, inventar og skiltning til banegårdsbygninger, uniformer og grafik.

Helhedstankegangen ses også i byplanlægningen over tid, fra Femfingerplanen, der blev udviklet med Københavns hastige forstadsudvikling i mellemkrigstiden og til Københavns moderne metrobyggeri og lufthavn, der fører os ubesværet gennem arkitektonisk, rumlige og brugsmæssige forløb - fra transport til og fra byen til ind tjek, transitområder og rejser ud i verden.

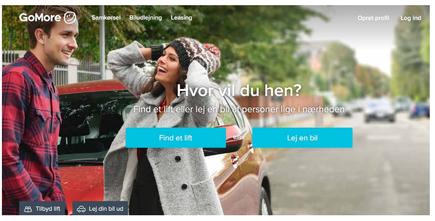

<
Arne Jacobsen:
SAS hotellet

Jens Nielsen:
DSB IC3 tog

<
Vigga Børnetøj

Copenhagen Airport:
Terminal 3

GoMore delebil ordning

Høj kvalitet –

Dansk design har fokus på kvalitet, dels som langtidsholdbarhed i form af minimalistiske og 'tidløse' løsninger.

Dels i materialevalg og detaljeringer som man f.eks. ser i dansk møbeldesign, der er designet til at kunne holde, ikke bare brugsmæssigt, men også stilistisk.

Den danske håndværkstradition har været med at forfine både idé og form, og det har beriget kvaliteten af dansk design i en grad, så danske designere nærmest synes sygeligt optaget af konstruktioner og samlinger, materialer og deres bearbejdning og detaljer.

"Too perfect" kaldte den canadiske designer Bruce Mau en udstilling om dansk design.

Det hele synes at komme fra håndværket, hvor netop sansning, overfladebehandling og samlinger er det bærende.

<

Jacob Jensen:
Beomaster 1900

<

Poul Henningsen:
Artichoke

Kontrapunkt:
D'Angleterre visuel identitet

<

Arne Jacobsen:
Cylinda line

Børge Mogensen:
PK22

Samskabende –

Dansk Design bygger på kreative designeres innovative frembringelser, og dermed er der en stærk 'auteur-tradition' i Danmark, hvor vi ser designer som centrum for alle dele af processen, fra idé til frembringelse.

I en stor del af det 20. århundrede havde designerne en håndværksbaggrund og kunne selv fremstille prototypen, og de havde stor indsigt i produktionsapparatet. Det havde mange fordele, men da Danmark for alvor blev industrialiseret i anden halvdel af det 20. århundrede blev design mere komplekst, og der kom specialiserede produktionsteknologier. Dermed blev design mere et samarbejde mellem virksomhed og formgiver.

I nutidige designfelter som digital design, service design og strategisk design er samarbejde altafgørende, og de fleste nye designgenrer er i dag tværfaglige.

Meget design udvikles i dag også i samarbejde med brugerne. På grund af den demokratiske kultur er danske virksomheder ret ikke-hierarkiske og arbejdskulturen forholdsvis anti-autoritær. Det giver gode muligheder for innovation, fordi ideer til nyudvikling kan komme alle mulige steder fra.

< Dansk Retursystem: Pantstation

Borgerservice

< MindLab

ViaDesign/Cowi: Psykisk arbejds- og afsoningsmiljø i de danske fængsler.

Humant –

Dansk Design er humant, fordi det er socialt og har brugeren i fokus. Designforskeren Lars Dybdahl siger, at dansk design er empatisk, fordi det er forankret i den danske velfærdsstat, og det betyder, at social omsorg og ergonomi er en vigtig del af designet.

Dansk design omtales som en særlig modnet, human eller endda poetisk variant af modernismen, hvor mennesket og omgivelserne er tænkt med.

Dette fokus giver en holdbarhed der er resistent over for den meste kritik. Udenlandske designere lader sig i dag inspirere af den danske designtradition.

Når britiske Jasper Morrison eller japanske Naoto Fukusawa taler om "Supernormal Design" kommer man let til at tænke på møbelarkitekterne Kaare Klint og Børge Mogensen, som talte om at skabe en stol af god gammel slægt.

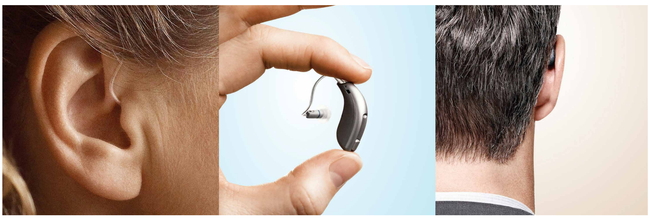

Oticon:
Intiga

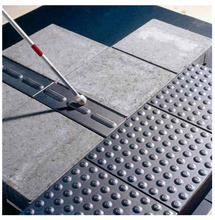

<
GH Form:
Pictoform

R82:
Cheetah Wheelchair

<
Kay Bojesen:
Abe

Brugerorienteret –

Dansk design er centreret om sine brugere og den kontekst, der designes til.

Danmark er en gammel landbrugsnation, og meget af den fornuftsbetonede formgivning har sin rod i en tradition for at skabe gode redskaber, en redskabsæstetik, hvor brugen er i centrum nærmere end den rationelle produktion.

Denne tænkning blev videreført i den danske variant af modernismen i det 20. århundrede, hvor de store møbelarkitekter placerede Danmark på den internationale scene.

I en nutidig kontekst har brugerorienteringen haft indflydelse på, at dansk design i dag har en førerposition inden for digital design, hvor det at kunne sætte sig i brugerens sted er en forudsætning for vellykkede brugerinterfaces.

I dag er Danmark førende inden for webdesign, apps og computerspil og med et højt kunstnerisk og kommercielt niveau.

<
Rosan Bosch:
Hjørring Bibliotek

Danske Bank:
MobilePay

<
Liftup:
Raizer Mobile Lift

Novo Nordisk:
Flexpen

<
Nihola:
Ladcykel

Playdead:
INSIDE PS4 spil

Håndværk –

Dansk design er forankret i en håndværks- og brugskunst-tradition, der har sat værdien af at arbejde kunstnerisk og æstetisk højt.

Det er også håndværket, der i efterskrigstiden gjorde dansk design til et internationalt brand.

Da Hans J. Wegner i 1949 præsenterede 'Den runde stol' på Snedkerlaugsudstillingen i Danmark, begyndte amerikanske journalister at skrive om dansk håndværk. Amerikanerne kaldte Wegners stol for 'The Chair', fordi de opfattede den som den perfekte stol.
Wegner selv var ikke imponeret: "Den er der ikke noget nyt i, den kunne være lavet for 200 år siden". For den var baseret på ældgammelt fint håndværk.
Men det var netop det, amerikanerne kunne lide.
Danskerne repræsenterede en historisk tradition, som blev formidlet gennem internationale rejseudstillinger, der bidrog til den fortælling, som arkitekten Kay Fisker talte om i bogen 'Den funktionelle tradition', om den særlige historisk forankrede måde at formgive på i Danmark, som vi stadig bryster os af i dag.
Da Poul Kjærholm begyndte at designe møbler i fladstål ligesom internationale modernister som Mies van de Rohe ville han vise, at stålet kunne opnå samme stoflighed og sanselighed som træ med den rette mat forkromning.

Når B&O i dag forsker i overfladebehandling af aluminium handler det også om, hvordan vi kan opnå den perfekte overflade ligesom på et gammelt snedkermøbel.
Håndværkets dyder lever i høj grad videre i nutidens danske design.

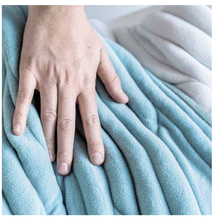

<< Hans J. Wegner: The Chair

< Henrik Vibsgaard: Face Cocoon

Emilie Dissing Wiehe: Favn

Ursula Munch-Petersen: Ursula

< Henning Koppel: Pregnant Duck

Sagligt –

Dansk design er sagligt.
Meget af det industrielle danske produktdesign kan minde om tysk designs saglighed, rationalitet, funktionalitet og enkelhed, men det danske er ofte mere bearbejdet i overflader og detaljeringer, der kombinerer formens stramhed med et imødekommende ydre.

Læg for eksempel mærke til den perfekte overflade på de danske Fuga-stikkontakter, som er stoflige næsten som var plasten et stykke træ.

Eller tænk på typeforenklingen i Steltons produkter, der både billedligt og brugsmæssig fremstår med en klar geometri og regularitet.

I såvel i det eksklusive som i det upåagtede er de både synlige og en del af hverdagens vane.

<

Poul Henningsen:
PH5

Hudevad:
P5/P5K

Han Pham:
Yellow Handsafe

<

Kontrapunkt:
Danske Bank, visuel identitet

Grundfos:
Alpha 3

Holdbart –

Dansk design er holdbart, fordi det vægter det gode håndværk, detaljeringen i materialer og fremstilling og den formmæssige forenkling, der sikrer stilmæssig 'tidløshed'.

Holdbarheden er måske årsagen til, at dansk design har leveret så mange klassikere på den internationale scene og inden for mange genrer, fra Bindesbølls Carlsberg logo over Mogens Koch reoler, Kvadrats tekstiler til Royal Copenhagens musselmalede porcelæn - i både historiske og nutidige varianter - og helt håndfast industrielt, Nilfisk støvsugeren, der overgår alle i brugsværdi og holdbarhed.

Globale designbaserede virksomheder som B&O, Kompan, Lego, Grundfos, Novo Nordisk og Fritz Hansen tegner i dag traditionstunge tyngdepunkter for højt estimeret kvalitetsdesign.

<
Kvadrat:
Hallingdal tekstil

Thorvald Bindesbøll:
Carlsberg navnetræk

<
Royal Copenhagen:
Musselmalet og Mega Mussel porcelæn

Erik Ellegaard Frederiksen:
Irma pigen

<
Kompan:
Legeplads

Enkelt –

Dansk design er enkelt.
Det afspejles i genstandenes æstetik og detaljer, der er forankret i funktionen og i formernes essens.

Enkelheden er vokset ud af en protestantisk og sparsommelig tradition, hvor nøjsomhed resulterede i former holdt i tøjler og et behersket farvevalg, en nødvendighedstænkning. Dansk kunst, arkitektur og brugskunst har i flere århundreder dyrket antikkens former i nye varianter.

Det er formodentlig her, man skal finde roden til det stringente materialevalg og den ofte reducerede brug af farver, som til gengæld lader formen blive det væsentlige.

Selv når dansk design bliver organisk og symbolsk, og dermed ikke klassisk, er det præget af enkelhed, som det ses i for eksempel i Henning Koppels sølvkande, der med sin organiske karakter både er kande og ligner en svane, eller i de biomorfe former, der tegner særlig varianter af den organiske modernisme, f.eks. i Arne Jacobsens Myre, Finn Juhls Pelikan-stol eller Hans J. Wegners Ox-Chair.

<
Hans J. Wegner:
Ox-Chair

Mads Nørgaard:
T-shirt

Arne Jacobsen:
Myren

<<
Lindberg:
Air Titanium

<
LEGO klodser